

MAGNAE BRITANNIAE.

159

quasi obtrectantem referre solitum audiri. Sed longè aliter senserim: laudique attributo Episcopis, tam pauperes fuisse, ut nihil proprium haberent, neque ab aliis potius quam fisco sumerent, ubi neminem gravabant, ita in utrisque egregium exemplum. At quis non observavit jam antea tres alias ex eadem regione adfuisse Synodo Arelatensi primæ, scilicet Eborium de civitate Eboracensi, Restitutum de civitate Londinensi, & Adelphium de civitate Colonia Londinenium.

Unum addam testem D. Chrysostomum ^a, dum ait: *Britannica Insulae extra a Chrysost.*
hoc mare sita, & quæ in ipso Oceano sunt, virtutem Verbi senserunt: Quod Christus
sunt enim etiam sit Deus. lib. I.
illuc fundata Ecclesia, & erecta altaria: illius, inquam, Verbi, &c. Sed satis sit Kai γὰρ εἰ Βρεταννικοὶ νῆσοι, αἱ τῆς θαλάττης ἐπὶ τῷ κείμενῳ ταῦται, οὐτὶ ἐν αὐτῷ θόσαι τῷ θεῷ, τῆς δυνάμεως τοῦ βίβλου οὐδὲ σθοντο, οὐτὶ γὰρ οὐκέτι ἔκκλησιν, οὐτὶ θυσιαῖς πεπήγασιν.

Priusquam autem Notitiam Provinciarum & Sedium Ecclesiasticarum, quæ in Britannia institutæ sunt, aggrediamur, unum supponere est, scilicet plenum quam Romani occupaverant, primum in duas partes ab his divisam fuisse, Australem, quam cum Wallia Dio superiorem vocat, & Septentrionalē, quam inferior appellabatur; eamdemque postea in tres Provincias distributam, Britanniam primam, Britanniam secundam, & Maximam Cæsariensem.

Stetit hæc divisio per aliquot tempora: sed demum Britanniam quinque-partitam Romani fecerunt, his tribus Provinciis Valentiam & Flaviam Cæsariensem addentes. Harum prior Maximæ Cæsariensis pars Septentrionalis fuisse videtur, quam à Pictis & Scotis occupatam Theodosius sub Valente Imperatore Dux recuperavit, & in ejus honorem Valentiam nominavit. Alteram verò Flaviam à Flavio Imperatore illius Theodosii filio nomen sumpsisse ex hoc conjicio, quod ante hujus Flavii tempora, Britannicæ Flaviæ nusquam mentio fiat. Britannia prima omnem illum tractum oramque continebat, quæ Tamisim, Sabrinam & Britannicum fretum interjacet. Britannia secunda totam eam regionem occupabat, quæ nunc Wallia dicitur, à Sabrina ad mare Hibernicum extensa. Flavia Cæsariensis inter Tamisim & Humbrum flumina porrecta fuit: Maxima Cæsariensis ab Humbro ad Tinam flu men, & Vallum Adriani pertingebat: Valentia denique ab iisdem Tina & Vallo Adriani ad Vallum Severi juxta Edimburgum protendebatur, ubi Romani Imperii, quo tempore divisio hæc usu recepta fuit, ultimus terminus. Singulæ singulis Magistratibus parebant, scilicet Maxima Cæsariensis & Valentia Consularibus, Britanniæ verò prima & secunda, & Flavia Cæsariensis tribus Præsidibus, ut in Notitia Civili Imperii Romani legitur.

Jam verò quot his Provinciis sedes Archiepiscopales Episcopalesque prioribus sæculis fuerint, dicendum est. Britanniam universam viginti & octo civitatibus quondam nobilissimis insignitam, scribit Beda ^b: & bis denis, bisque quaternis decoratam Gildas ^c ait. Totidem in ea Præsules extitisse, tres scilicet Archiepiscopos & Episcopos viginti quinque, testantur pene omnes Britannicarum rerum Scriptores. Sedes tres Archiepiscopales in primariis urbibus constituunt, primam Londini ad Orientem, secundam in urbe Legionum Caerleona ad Occidentem, & tertiam Eboraci ad Septentrionem; nec non viginti quinque sedes Episcopales eis subjiciunt. At quo nitantur fundamento sanè non video: maxime cum S. Augustini discipuli Britannicam Ecclesiam restaurantes, in locis parum insignibus sedes Episcopales, & quidem nunc in hac, nunc in illa civitate, posuerint. Unum ego ante alia dicam, nempe certum esse, quod in Britannia multi primis sæculis fuerint Episcopi: Idque facile probaretur, si contrarium cuiquam dubium esse posset. Sed quis hac de veritate ambiget, cùm tres ex iis, ut jam dictum est Concilio primo Arelatensi subscriperint; tres item Concilio Ariminensi adfuerint; & Augustinus in Britanniam veniens Concilium Episcorum qui apud eam erant celebrarit. *Britones, inquit Beda ^d, confitentes veram esse viam* d Beda lib. 2. *justi-* cap. 2.

V.
METROPOLE-
ON ECCLESIA-
STICARUM
BRITANNIE
NUMERUS.
^b Beda Hist.
Eccl. lib. I.
cap. 1.
^c Gildas Epist.
de Britannie
excidio.